

בית הדין האזורי לעבודה ירושלים

סע"ש 52477-05-22

20 נובמבר 2022

לפני:

כב' השופט דניאל גולדברג

נציג ציבור (עובדים) מר חיים גרשון

נציג ציבור (מעסיקים) מר אליעזר קלאי

התובע באסם אלקאדר חמאד

ע"י ב"כ: עו"ד סני חורי

-

הנתבעים 1. בית ספר ג'רוזאלם ג'י.אי.אצ'י.אס. בע"מ
(חל"צ)

2. סאהר עלי

ע"י ב"כ: עו"ד קרן רז מורג

פסק דין

-

1. לפני בית הדין בקשת הנתבעים לדחיית התביעה על הסף מחמת מעשה בית דין, השתק עילה ושימוש לרעה בהליכי המשפט.
2. הטענה למעשה בית דין מבוססת על פסק דין של בית דין זה בתיק [סעש 21939-11-20](#), שניתן ביום 3.3.21 (להלן: "ההליך הקודם"), על פיו ניתן תוקף של פסק דין להסדר פשרה אליו הגיעו הצדדים להליך הקודם.

ההליך הקודם

ביום 9.11.20 הגיש התובע (באמצעות משרד עורכי דין שייצג אותו) את התביעה בהליך הקודם נגד חברת "בית ספר ג'רוזאלם ג'.י. אי. אצ'. אס. בע"מ (היא הנתבעת 1 בהליך זה – להלן: "החברה"), ונגד שלושה אנשים (עמם נמנה הנתבע 2 בהליך זה), שלגביהם טען כי הם משמשים מנהלי החברה ונושאי משרה ורשומים כדירקטורים. נטען שבין התובעת לבין החברה התקיימו יחסי עובד ומעסיק, במסגרתם הועסק התובע כמורה למתמטיקה בבית הספר שהחברה מנהלת, במשך תקופה של 32 שנים, עד שפוטר ביום 25.6.20 לאחר הליך שימוע למראית עין שהתקיים ביום 21.5.20. התובע טען כי פוטר שלא כדין, כי החברה רשמה בספריה שהתובע החל את עבודתו בה ביום 1.9.05, כאשר בפועל הוא הועסק מיום 1.9.88.

4. הסעדים להם עתר התובע בהליך הקודם היו הפרשי פיצויי פיטורים בסך 385,952 ₪, על פי חישוב של שכר קובע בסך 15,436 ₪ ותקופת העסקה של 32 שנים (ולאחר הפחתת סך 108,000 ₪ שהיו מופקדים בקופת פיצויים), פיצויי הלנת פיצויי פיטורים, תשלום שכר עבודה בגין חודשים יולי ואוגוסט 2020, פדיון חופשה, הפרשי הפרשות לקרן השתלמות, הפרשי הפרשות לפנסיה, דמי נסיעות ודמי הבראה.

5. הנתבעים הגישו כתב הגנה (באמצעות ב"כ) בו טענות מקדמיות, לרבות טענה להתיישנות כל עילה שנולדה לפני 9.11.13. אישרו את טענת התובע כי בית הספר שמנוהל על ידי החברה הוא מוסד מוכר שאינו רשמי אשר כפוף לפיקוח ולנהלי משרד החינוך, ובהתאם בוצעו בגין התובע הפרשות לקרן פנסיה ולקרן השתלמות, אך הם הכחישו את טענת התובע לפיה חלים על העסקתו חוקי העבודה וצווי ההרחבה במדינת ישראל, וטענו כי נוכח היותו של התובע תושב השטחים, אין לקבל טענה זו באופן גורף. הנתבעים הכחישו את מרבית טענות התובע, הכחישו את זכאות התובע לסעדים שתבע, ובכללן את טענת התובע להעסקתו על ידי החברה לפני שנת 2005. הנתבעים טענו כי החברה הינה חברה לתועלת הציבור שהוקמה בשנת 2004, כי ניהול בית הספר הועבר אליה בשנת 2005, ומאז היא העסיקה את התובע. הנתבעים הכחישו את טענת התובע כי הוא הועסק על ידי החברה לפני שנת 2005 והיפנו לתלושי השכר בהם מצויינת תחילת עבודתו של התובע בשנת 2005. הנתבעים טענו כי על התובע להפנות את דרישתו לפיצויי פיטורים בגין

תקופת העסקתו הנטענת, אשר קדמה להעסקתו על ידי החברה, למעסיקו הקודם, וכן כפרו בטענת התובע ל"משכורת קובעת" בסך 15,436 ₪, וטענו שהתובע כלל בה רכיבים שאינם נכללים לצורך חישוב הפיצויים, וכי המשכורת הקובעת הינה בסכום נמוך משמעותית מהסכום

שנטען בכתב התביעה. הנתבעים 2-4 בהליך הקודם טענו להיעדר כל יריבות בינם לבין התובע ולהיעדר כל עילה ל"הרמת מסך" נגדם, והגישו בקשה לסילוק התביעה נגדם על הסף.

6. ביום 2.3.21 התקיים הליך פישור לפני נציג ציבור מר רמי לוי, אליו התייצבו התובע ובאי כוחו והנתבעים ובאי כוחם. הצדדים חתמו על הסדר פישור שזה נוסחו:

1. הנתבעים 2,3,4 ימחקו מכתב התביעה.
2. הנתבעת 1 תשלם לתובע סכום כולל של 200,000 ₪ ברוטו כפיצוי פיטורים מוגדלים. סכום זה כולל את הסכום הצבור בקופת הפיצויים של העובד, אשר יושלם על ידי הנתבעת לסך כולל של 200,000 ₪ ברוטו.
3. השלמת פיצויי הפיטורים תשולם לתובע ב-5 תשלומים חודשיים רצופים ושווים החל מיום 15.3.21, שיופקדו לחש' נאמנות ע"ש עו"ד לאה צמל בבנק מרכנתיל סניף סאלח א-דין חשבון..... במידה ואחד התשלומים לא יופקדו במועדו תעמוד היתרה לפרעון מיידי.
4. הנתבעת תמסור לתובע טופס 101 תוך 14 ימים מרגע מתן תוקף של פסק דין אותו יחזיר חתום ואז תוך 14 ימים נוספים תשחרר הנתבעת לבעלות התובע את קופת הפיצויים.
5. תוך 30 ימים ממועד מתן תוקף של פסק דין להסכם זה תשחרר הנתבעת לבעלות התובע את קרן הפנסיה ואת קרן ההשתלמות בחברת כלל.
6. התובע מבקש החזר אגרה בהתאם לתקנות.
7. כל צד ישא בהוצאותיו".

התביעה בהליך זה

7. בהליך זה עותר התובע לחייב את הנתבעים בהפרשי פיצויי פיטורים בסך 248,516 ₪. התובע טוען כי הועסק בבית הספר מיום 9.9.89 עד לפיטוריו

ביום 25.6.20, כי בית הספר הוקם בשנת 1987 על ידי מר ג'ון רוס ביירס ונוהלה באמצעות עמותה החל משנת 1988, ועל ידי החברה משנת 2005. בית הספר לא היה מוכר על ידי משרד החינוך עד לשנת 2005, בה נרשם בית הספר כחברה לתועלת הציבור. בשנת 2014 מונה הנתבע 2, עו"ד סאהר עלי, כעורך הדין של בית הספר. בשנת 2018 מר ביירס ביקש להעביר את בית הספר לבעלות ולניהולו של אחר, ולבסוף העביר את בית הספר לנתבע 2, על פי "הסכם להעברת בעלות, שליטה וניהול במוסד חינוכי" מיום 6.2.19 ללא תמורה זולת

התחייבות של הנתבע 2 לשלם פיצויים עבור ארבעה עובדים "בהתאם לתקן עבודתם בגין התקופה טרם ניהול המוסד באמצעות העמותה קהילות השם בארץ הקודש". התובע טוען כי שמות ארבעת העובדים לא פורטו, אך הוא נמנה עם אותם ארבעה עובדים, על פי ידיעתם וכוונתם המשותפת של מר ביירס ושל הנתבע 2.

8. התובע טוען כי בהליך הקודם הוא נאלץ בלית ברירה להסכים למחיקת הנתבע 2 ולהסתפק בפיצויים חלקיים עבור תקופת עבודתו החל מ-2005 בלבד, בשל כך שמנהל בית הספר היה בחו"ל, החברה התכחשה לתקופת עבודתו בבית הספר לפני 2005 ו"לא היה לו את ההסכם בין הנתבע 2 לבין בית הספר מיום 6.2.19". אלא שבינתיים מנהל בית הספר חזר לארץ ומסר לו את העתק ההסכם מיום 6.2.19, ולאור העוול הגדול שנעשה לו, הוא דורש הפרשי פיצויי פיטורים בגין תקופת העסקתו שקדמה ל-2005. חישוב הפיצויים בהליך זה נעשה לפי שכר קובע בסך 14,468 ₪ ולפי תקופת עבודה של 31 שנים. לטענת התובע, שולמו לו 200,000 ₪ בלבד בעוד שסכום הפיצויים המגיע לו הוא 448,516 ₪. לטענת התובע, הנתבע 2 חב כלפי באופן אישי מכוח התחייבות לתשלום הסכום ולא רק מכוח דיני העבודה, אלא לפי דיני השליחות ודיני המחאת חיובים.

הכרעה

9. מקובלת על בית הדין עמדת הנתבעת, לפיה הסדר הפישור שקיבל תוקף של פסק דין בהליך הקודם, יוצר מעשה בית הדין החוסם את תביעת התובע נגד הנתבעת 1. לפיכך דין התביעה נגד הנתבעת 1 להידחות על הסף. להלן הנימוקים:

10. במענה לטענת מעשה בית דין והשתק עילה, טוען התובע כי ההסדר בהליך הקודם עניינו בתקופת עבודתו של התובע בחברה משנת 2005 בלבד, שכן החברה התכחשה לתקופת עבודתו של התובע שקדמה לשנת 2005 וטענה שכלל לא הייתה קיימת לפני התאגדותה בשנת 2004. התובע מוסיף כי הנתבע 2, שהיה עורך דינו של בית הספר ומנהל בחברה וניסח את הסכם ההעברה מיום 6.2.19 בניגוד עניינים חמור, אחראי אישית מכוח עילות שלא נדונו בהליך הקודם אשר נעוצות בהסכם מיום 6.2.19, ואין כל מניעה מהגשת התביעה הנוכחית למימוש אחריותו האישית של הנתבע 2 על פי עילות אלה, כמו גם כלפי החברה, אשר בהסכם מיום 6.2.19 אישרה את מחוייבותה לשלם לתובע פיצויי פיטורים בגין תקופת עבודתו שקדמה לשנת 2005. התובע מוסיף וטוען

כי הנתבע 2 לא היה חלק מהסדר הפשרה ופסק הדין בהליך הקודם. מכל מקום, ככל שקיים מעשה בית דין כלפי החברה, יש להורות על מחיקתה ולהותיר על כנה את התביעה נגד הנתבע 2, כלפיו עומדות לתובע עילות מכוח דיני הנזיקין, דיני החוזים (לרבות חוסר תום לב במשא ומתן לכריתת חוזה). התובע מפנה להלכה הפסוקה בדבר היותו של סעד של סילוק תביעה על הסף בגדר חריג שניתן במשורה, וטוען כי קבלת הבקשה תפגע בזכותו החוקתית של התובע לגישה לערכאות, אשר אינה מצומצמת לזכות ליזום הליך, אלא כוללת את הזכות לבירור מהותי, שלם והוגן של הסכסוך. לתגובתו צירף התובע תצהיר של מר בייס, לתמיכה בטענתו בדבר העסקתו בבית הספר משנת 1989, ולפירוט נסיבות כריתת ההסכם מיום 6.2.19, והיותו של התובע נמנה עם ארבעת העובדים שנזכרו בו, וידיעתו של הנתבע 2 את עובדה זו.

11. בית הדין סבור שאין ממש בטענת התובע לפיה הנתבע 2 לא היה חלק מן ההסדר ומפסק הדין בהליך הקודם. הנתבע 2 היה נתבע, נתבקשו כלפיו כלל הסעדים שהתבקשו נגד החברה בהליך הקודם, וההסכמה על מחיקתו (ומחיקת שני נתבעים נוספים) היוותה חלק מהסדר הפישור בין הצדדים.

12. לצורך קביעת היקפו של השתק העילה שנוצר עם מתן פסק דין שמבוסס על הסכמת הצדדים, יש לתור אחר פרשנות ההסכם שנעשה בין הצדדים. בפרשנות ההסכם מחיל בית הדין את הוראת [סעיף 25\(א\)](#) [לחוק החוזים](#) (חלק כללי), התשל"ג-1973, לפיה "חוזה יפורש לפי אומד דעתם של הצדדים, כפי

- שהוא משתמע מתוך החוזה ומנסיבות העניין, ואולם אם אומד דעתם של הצדדים משתמע במפורש מלשון החוזה, יפורש החוזה בהתאם ללשונו".
13. בית הדין סבור שמלשונו של הסדר הפישור בהליך הקודם, לא "משתמע במפורש" שהצדדים הסדירו בו את תביעת התובע לפיצויי פיטורים לגבי תקופת עבודתו משנת 2005 בלבד. בנסיבות אלה, בית דין בוחן את אומד דעתם של הצדדים להסדר הפישור, גם לפי "נסיבות העניין".
14. "נסיבות העניין" הן, בעיקרן, מהות עילות התביעה שנטענו בכתב התביעה, וכן מהות המחלוקות שהועמדו להכרעה בהליך העולות מעיון בכתבי הטענות של הצדדים.
15. בהליך הקודם התובע טען להעסקה רצופה במשך 32 שנים בבית הספר, טען כי פוטר, טען כי מגיעים לו פיצויי פיטורים בעד כל תקופת עבודתו, וטען לחבות של כל ארבעת הנתבעים, בהם הנתבע 2, בגין פיצויי הפיטורים המגיעים לו.
- 16.

- נכונה טענת התובע כי הנתבעים בהליך הקודם, ובהם החברה, התכחשו להעסקתו של התובע על ידי החברה לפני שנת 2005, אך בכך בלבד אין כדי לבסס מסקנה כי הסדר הפישור נעשה למיצוי טענות התובע בגין תקופת עבודתו משנת 2005 ואילך. אין לכך בסיס, ודומה כי ההיפך הוא הנכון, וזאת בכל הנוגע ליחסים שבין התובע לבין הנתבעת 1.
17. בכל הנוגע ליחסים בין התובע לבין הנתבע 2, בית הדין סבור שמאחר שמחיקת תביעה אינה יוצרת מעשה בית דין, אין מקום לדחיית התביעה בהליך זה נגד הנתבע 2 בשל מעשה בית דין. עם זאת, בשל קיומו של מעשה בית הדין נגד הנתבעת 1, דין התביעה לחיובו של הנתבע 2 בחיובי הנתבעת 1, להידחות בהיעדר עילה. ככל שהתובע טוען כי חבות הנתבע 2 מבוססת על עילות שאינן ביחסי עובד ומעסיק, כגון דיני הנזיקין, הרי שדין תביעה כזו להידחות על הסף מחוסר סמכות.
18. סיכומי של דבר הינו שדין הבקשה לדחיית התביעה על הסף – להתקבל.

סוף דבר

19. התביעה נדחת על הסף.
20. התובע ישלם לכל אחד מנתבעים הוצאות ההליך בסך 3,000 ₪.

21. זכות ערעור לבית הדין הארצי לעבודה תוך 30 ימים.

ניתן היום, כ"ו חשוון תשפ"ג, (20 נובמבר 2022), בהעדר הצדדים ויישלח אליהם.

"ההחלטה נחתמה בידי נציגי הציבור ועותק נמצא בתיק בבית הדין. לצדדים מופץ עותק בחתימה אלקטרונית של השופט לבדו".

דניאל גולדברג,
שופט

נציג ציבור

נציג ציבור

דניאל גולדברג - /